

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การเสริมลูกกึ่งแป้งข้าวเจ้าด้วยโปรตีน ที่สกัดจากกากงาคำ
ผู้เขียน	นางสาวราทิพย์ วงษ์เอี่ยม
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเกษตร)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุจินดา ศรีวัฒนะ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพของโปรตีนที่สกัดจากกากงาคำ และศึกษาปริมาณโปรตีนสกัดจากกากงาคำที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการผลิตลูกกึ่งแป้งข้าวเจ้า จากการทดลองพบว่า โปรตีนที่สกัดได้จากกากงาคำมีปริมาณโปรตีนร้อยละ 69.01 ± 0.33 จัดเป็นโปรตีนเข้มข้นได้เมื่อนำมาทดสอบสมบัติเชิงหน้าที่พบว่า โปรตีนสามารถละลายได้มากที่สุดที่ค่าความเป็นกรด-ด่างเท่ากับ 10 ซึ่งสามารถละลายได้ถึงร้อยละ 85.79 ± 0.77 สมบัติในด้านการเกิดอิมัลชัน และการเกิดโฟม พบว่าจะมีค่าสูงที่สุดในระดับค่าความเป็นกรด-ด่างเท่ากับ 10 และมีค่าน้อยที่สุดในระดับค่าความเป็นกรด-ด่างเท่ากับ 4 ซึ่งเป็นค่าที่เข้าใกล้จุดไอโซอิเล็กทริกของโปรตีนงา และสมบัติการอุ้มน้ำมีค่าเท่ากับ 1.60 ± 0.01 มิลลิลิตร(น้ำ) / กรัมโปรตีน จากผลการทดลองพบว่าโปรตีนที่สกัดได้จากกากงาคำมีสมบัติเชิงหน้าที่ดีในด้านต่างๆซึ่งเป็นผลดีต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์อาหาร ดังนั้นจึงนำโปรตีนที่ได้มาทำการเติมลงไปในการผลิตลูกกึ่งแป้งข้าวเจ้า โดยทดแทนในอัตราส่วนของแป้งข้าวเจ้าในระดับที่ร้อยละ 0 3 6 และ 9 โดยค่าที่ได้จะทำการเปรียบเทียบกับลูกกึ่งแป้งสาธิต จากผลการทดลองพบว่า น้ำหนัก ความกว้าง และค่าอัตราการแผ่ขยายตัวของลูกกึ่งแป้งข้าวเจ้าแตกต่างจากลูกกึ่งแป้งสาธิตอย่างมีนัยสำคัญ ($P \leq 0.05$) ส่วนค่าความหนาพบว่าลูกกึ่งแป้งข้าวเจ้าที่มีการเติมโปรตีนสกัดที่ได้จากกากงาที่ระดับร้อยละ 3 มีค่าไม่แตกต่างจาก

คูกี้แป้งสาธิต ($P > 0.05$) ส่วนค่าความแข็งพบว่าคูกี้แป้งข้าวเจ้าที่มีการเติมโปรตีนสกัดที่ได้จากกากงา (ร้อยละ 3, 6 และ 9) มีค่าไม่แตกต่างจากคูกี้แป้งสาธิต ($P > 0.05$) แต่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับคูกี้แป้งข้าวเจ้าล้วน ($P \leq 0.05$) ดังนั้นจากผลการทดลองพบว่า คูกี้แป้งข้าวเจ้าที่มีการเติมโปรตีนสกัดที่ได้จากกากงาดำที่ระดับร้อยละ 3 เป็นสูตรที่ใกล้เคียงกับสูตรคูกี้แป้งสาธิตมากที่สุด จึงได้เลือกสูตรไปทดสอบการยอมรับผู้บริโภค ผลลัพธ์คูกี้แป้งข้าวเจ้าที่มีการเติมโปรตีนสกัดที่ได้จากกากงาดำที่ระดับร้อยละ 3 มีน้ำหนัก 4.74 ± 0.01 กรัม มีความกว้าง และความหนาเท่ากับ 38.67 ± 0.31 และ 7.17 ± 0.06 ตามลำดับ ค่าอัตราการแผ่ขยายตัวเท่ากับ 5.39 ± 0.07 ค่าความแข็งเท่ากับ 2830.49 ± 4.69 g force ค่าความชื้น และปริมาณโปรตีนร้อยละ 3.25 ± 0.03 และ 11.21 ± 0.01 ตามลำดับ ซึ่งมีคุณภาพแตกต่างจากคูกี้แป้งข้าวเจ้า 100 % สูตรต้นแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) จากการตรวจวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัยจากจุลินทรีย์ที่ก่อให้เกิดโรค จากการทดสอบการยอมรับผู้บริโภคจำนวน 100 คน ให้คะแนนการยอมรับในด้านความชอบโดยรวม กลิ่นรส ความกรอบและความร่วนสูงกว่าคูกี้แป้งข้าวเจ้า 100 % สูตรต้นแบบ ($P \leq 0.05$) ยกเว้นด้านสี โดยมีคะแนนความชอบของคุณลักษณะอยู่ในช่วง 5.6 ถึง 7.0 เป็นระดับคะแนนความชอบเล็กน้อยถึงปานกลาง การเสริมคูกี้แป้งข้าวเจ้าด้วยโปรตีนที่สกัดจากกากงาดำช่วยปรับปรุงคุณลักษณะคูกี้ให้ดีขึ้น

Thesis Title	Fortification of Rice Flour Cookies with Extracted Protein from Black Sesame Meal
Author	Miss Waratip Wongeiam
Degree	Master of Science (Agro-Industrial Product Development)
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Sujinda Sriwattana

ABSTRACT

The purposes of this research were to determine the qualities of extracted protein from black sesame meal and to obtain the optimal extracted protein used in rice flour cookies production. The results revealed that extracted protein from black sesame meal had $69.01 \pm 0.33\%$ of protein contents which could be classified as protein concentrate. The functional properties of extracted protein from black sesame meal were evaluated. The maximum protein solubility was $85.79 \pm 0.77\%$ at pH 10. The maximum emulsifying activity and foaming capacity were observed at pH 10. Minimum emulsifying activity and foaming capacity were observed at pH 4, which was close to the isoelectric point of sesame protein. The water holding capacity was 1.60 ± 0.01 ml H₂O/g protein. Functional properties of extracted protein from black sesame meal showed the good potential for incorporation into food products. The four levels of extracted protein (0, 3, 6 and 9 %) were used to substitute rice flour in rice flour cookies. The wheat flour cookie was used as a control. Results indicated that weight, width and spread ratio were significantly different ($P \leq 0.05$) from control. The thickness of rice flour cookies with 3 % of extracted protein was not significantly different ($P > 0.05$) from that of wheat flour cookies. The hardness of cookies among cookies containing different concentrations of extracted protein (3, 6, and 9 %) from black sesame

meal and wheat flour cookies were not significantly different ($P>0.05$) but were significantly different ($P\leq 0.05$) from the hardness of rice flour cookies. Due to the qualities similar to the qualities of wheat flour cookies, the rice flour cookie with 3% of extracted protein was used for the further acceptability test. The developed rice flour cookies with 3% of extracted protein had weight 4.74 ± 0.01 g. The width and thickness were 38.67 ± 0.31 and 7.17 ± 0.06 mm respectively. The spread ratio was 5.39 ± 0.07 . The hardness was 2830.49 ± 4.69 g force. The moisture content and crude protein were 3.25 ± 0.03 % and 11.21 ± 0.01 %. All qualities of the rice flour cookies with 3% of extracted protein was significantly different ($P\leq 0.05$) from rice flour cookies. The microbiological measurements of the product revealed that the product was safe from food poisoning microorganisms. The rice flour cookies with 3% of extracted protein received higher acceptability ratings ($n = 100$) than those of rice flour cookies on overall liking, flavor crispiness and fracturability ($P\leq 0.05$) except the color. The liking scores ranged from 5.6 – 7.0 (like slightly to like moderately). Fortification of rice flour cookies with extracted protein from black sesame meal improved the characteristics of cookies.